

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/243971,quotSa-ludzie-ktorych-zycie-nie-konczy-sie-wraz-z-ich-odejsciem-Trwaja-w-pamieci.html>
20.06.2026, 08:43

"Są ludzie, których życie nie kończy się wraz z ich odejściem. Trwają w pamięci, historii i wdzięczności kolejnych pokoleń." Uroczystość oznaczenia grobu Władysława Nowaka insygnium przyznawanym przez Prezesa IPN „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” - Cmentarz Grabiszyński Wrocław, 15 czerwca 2026

Na Cmentarzu Grabiszyńskim we Wrocławiu odbyła się uroczystość oznaczenia grobu Władysława Nowaka insygnium „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski”, przyznawanym przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

[Kazimierz Nowak](#)

15.06.2026

Są ludzie, których życie nie kończy się wraz z ich odejściem. Trwają w pamięci, historii i wdzięczności kolejnych pokoleń. Uroczystość oznaczenia grobu Władysława Nowaka insygnium „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” - Cmentarz Grabiszyński Wrocław, 15 czerwca 2026/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Są ludzie, których życie nie kończy się wraz z ich odejściem. Trwają w pamięci, historii i wdzięczności kolejnych pokoleń. Uroczystość oznaczenia grobu Władysława Nowaka insygnium „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” - Cmentarz Grabiszyński Wrocław, 15 czerwca 2026/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Są ludzie, których życie nie kończy się wraz z ich odejściem. Trwają w pamięci, historii i wdzięczności kolejnych pokoleń. Uroczystość oznaczenia grobu Władysława Nowaka insygnium „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” - Cmentarz Grabiszyński Wrocław, 15 czerwca 2026/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Są ludzie, których życie nie kończy się wraz z ich odejściem. Trwają w pamięci, historii i wdzięczności kolejnych pokoleń. Uroczystość oznaczenia grobu Władysława Nowaka insygnium „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” - Cmentarz Grabiszyński Wrocław, 15 czerwca 2026/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Są ludzie, których życie nie kończy się wraz z ich odejściem. Trwają w pamięci, historii i wdzięczności kolejnych pokoleń. Uroczystość oznaczenia grobu Władysława Nowaka insygnium „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” - Cmentarz Grabiszyński Wrocław, 15 czerwca 2026/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Są ludzie, których życie nie kończy się wraz z ich odejściem. Trwają w pamięci, historii i wdzięczności kolejnych pokoleń. Uroczystość oznaczenia grobu Władysława Nowaka insygnium „Grób Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Polski” - Cmentarz Grabiszyński Wrocław, 15 czerwca 2026/ fot. M.Parysek IPN Wrocław

Wydarzenie miało wyjątkowy charakter. Było wyrazem szacunku dla człowieka, który walczył o wolną i niepodległą Polskę, a jednocześnie stanowiło zwieńczenie odbudowy jego grobu. Dzięki przeprowadzonym pracom pamięć o Władysławie Nowaku będzie mogła trwać przez kolejne pokolenia.

Uroczystość poprowadził Przemysław Mandela. Wzięli w niej udział przedstawiciele wrocławskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, rodzina Władysława Nowaka, dowództwo 16 Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej, przedstawiciele Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy, środowiska patriotyczne oraz wojskowa asysta honorowa wystawiona przez Akademię Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki. Oprawę muzyczną zapewnili muzycy Orkiestry Reprezentacyjnej Wojsk Lądowych we Wrocławiu.

W imieniu wrocławskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej głos zabrał pełniący obowiązki naczelnika Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Jerzy Rudnicki. W swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie pielęgnowania pamięci o bohaterach walczących o wolność i niepodległość Polski, szczególnie wśród młodego pokolenia.

Jednym z najbardziej poruszających momentów uroczystości było wystąpienie wnuczki bohatera, Marioli Podolak. Przybyła ona na ceremonię wraz ze swoimi wnukami, tworząc symboliczny pomost między pokoleniami. W jej słowach wybrzmiewały zarówno rodzinna pamięć, jak i wdzięczność oraz duma z człowieka, który poświęcił swoje życie walce o wolną Polskę.

Po wspólnej modlitwie uczestnicy złożyli kwiaty i zapalili znicze przy grobie Władysława Nowaka, oddając hołd nie tylko jemu, lecz także wszystkim, którzy poświęcili swoje życie w walce o wolność i niepodległość Ojczyzny.

****

Władysław Nowak urodził się 23 listopada 1892 r. W latach 1905 i 1907 uczestniczył w strajkach szkolnych będących wyrazem sprzeciwu wobec germanizacji polskich szkół na terenie Wielkopolski. Za udział w tej walce został w 1934 r. odznaczony medalem „Za walkę o Szkołę Polską”.

W październiku 1914 r. został wcielony do armii niemieckiej i walczył na froncie zachodnim. W nocy z 9 na 10 listopada 1918 r. zdezerterował i powrócił do domu w Ostrowie Wielkopolskim. Dzień później wstąpił do formujących się tam oddziałów polskich, uczestnicząc w przygotowaniach do Powstania Wielkopolskiego. Od 31 grudnia 1918 r. brał czynny udział w Powstaniu Wielkopolskim jako strzelec 4. kompanii 12. Pułku Strzelców Wielkopolskich. Z Wojska Polskiego został zdemobilizowany 18 września 1920 r.

8 grudnia 1939 r. został wraz z rodziną wysiedlony z Leszna do Opoczna. W grudniu 1940 r. wstąpił do Związku Walki Zbrojnej. Po przemianowaniu tej organizacji na Armię Krajową służył w jej szeregach do stycznia 1945 r. Aktywnie działał w konspiracji na terenie Opoczna jako kolporter prasy i ulotek skierowanych przeciwko III Rzeszy, rozpowszechnianych m.in. wśród żołnierzy niemieckich. Dzięki znajomości języka niemieckiego prowadził również działalność wywiadowczą, zbierając informacje dotyczące rozmieszczenia i ruchów wojsk niemieckich.

20 listopada 1942 r. został aresztowany przez Gestapo, jednak podczas transportu zdołał zbiec z konwoju. Władysław Nowak został odznaczony Medalem Niepodległości, Odznaką Pamiątkową Wojsk Wielkopolskich, Wielkopolskim Krzyżem Powstańcym, Krzyżem Partyzanckim oraz medalem „Za walkę o Szkołę Polską”.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Wrocław

Wrocław

Upamiętnienie